

En ansökan om förhandsbesked i en skattefråga har avvisats när ett sådant besked inte har ansetts vara av vikt för sökanden eller för en enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning.

Lagrum:

5 § lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor

Diligentia Fyrkanten AB (*bolaget*) ansökte i juni 2014 hos Skatterättsnämnden om förhandsbesked angående inkomstskatt. Bolaget äger en fastighet i centrala Stockholm bestående av två taxeringsenheter. På den ena taxeringsenheten fanns ett flertal byggnader som i allt väsentligt utgjorde en enhet i huvudsak använd för kontorsändamål. Enheten har i fråga om värdeminskningsavdrag behandlats som en enda byggnad. På taxeringsenheten genomförs två byggnadsprojekt avseende kontor respektive bostäder. Vid planeringen av projekten övervägdes tre olika sätt att genomföra dem. Gemensamt för de olika alternativen var att de förutsatte att de befintliga byggnaderna revs, dock i varierande grad. Det alternativ som valdes innebar att kvar efter rivningen var s.k. stomrena bärande konstruktionsdelar. Dessa var dock inte tillräckliga för den nya byggnationen utan behövde kompletteras och förstärkas tillsammans med grunden. Rivningen inleddes under 2012 och var helt avslutad under första halvåret 2013.

Bolaget önskade bl.a. svar på frågan om byggnaderna efter rivningen skulle anses utrangerade på sådant sätt att det förelåg rätt till utrangeringsavdrag enligt 19 kap. 7 § inkomstskattelagen (1999:1229), IL, för inkomståret 2013. Bolaget anförde bl.a. att det var av stor vikt att få ett förhandsbesked eftersom ett utrangeringsavdrag påverkar bolagets skattepliktiga inkomst och framtida avskrivningar på fastigheten. En osäkerhet beträffande fastighetens skattemässiga värde ansågs vidare kunna föranleda problem vid en framtida avyttring. Bolaget uppgav även att om det känt till risken för att utrangeringsavdrag inte skulle komma att medges hade bolaget sannolikt valt att genomföra en total rivning. Enligt bolagets uppfattning var det dock fråga om en definitiv utrangering.

Skatteverket ansåg att den ursprungliga byggnaden, bestående av delar från skilda tidsperioder, i allt väsentligt utgjorde en gemensam enhet som användes för samma ändamål. Efter rivningen finns vissa delar kvar vilka ingår som element i den nya byggnationen. Den ursprungliga byggnaden är alltså inte utrangerad i sin helhet vilket enligt verkets uppfattning är en förutsättning för att avdrag ska kunna medges enligt 19 kap. 7 §.

Skatterättsnämnden (2015-04-07, André, ordförande, Bengtsson, Dahlberg, Gäverth, Lohela, Lundström) yttrade: Förhandsbesked – Bolaget har inte rätt till utrangeringsavdrag. – *Motivering* – Rättsligt – [Text här utelämnad] – Skatterättsnämndens bedömning – Den fråga som Skatterättsnämnden ska bedöma är om den aktuella byggnaden är

utrangerad med anledning av de utförda rivningsarbetena. – Utrangeras en byggnad ska enligt 19 kap. 7 § avdrag göras för den del av anskaffningsvärdet som inte dragits av tidigare. För att avdrag ska medges för en byggnad krävs att utrangeringen framstår som definitiv (jfr prop. 1969:100 s. 130 och SOU 1968:26 s. 83). – Innan de rivningsarbeten som föranlett ansökan påbörjades bestod den aktuella byggnaden av fyra olika hus. De utgjorde i allt väsentligt en gemensam enhet använd för kontorsändamål och har i fråga om värdeminskingsavdrag behandlats som en enda byggnad. – De aktuella arbetena har inneburit att delar av den befintliga byggnaden rivits. En större del av byggnaden, bestående av s.k. stomrena bärande konstruktioner, har dock sparats och ingår, efter förstärkning och komplettering, i den nya byggnaden. – Enligt Skatterättsnämndens uppfattning saknas under sådana förhållanden förutsättningar för utrangeringsavdrag (jfr HFD 2011 ref. 72).

Bolaget överklagade och yrkade att Högsta förvaltningsdomstolen skulle ändra Skatterättsnämndens förhandsbesked på så sätt att bolaget medges rätt till utrangeringsavdrag.

Skatteverket bestred bifall till överklagandet.

Högsta förvaltningsdomstolen (2015-12-16, *Jermsten, Knutsson, Ståhl, Rynning, Classon*) yttrade:

Skälen för avgörandet

Enligt 5 § lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor får, efter ansökan av en enskild, förhandsbesked lämnas i en fråga som avser sökandens skattskyldighet eller beskattning om det är av vikt för sökanden eller för en enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning.

För enskilda syftar förhandsbeskedsinstitutet till att ge en möjlighet att inför förestående affärer och andra rättshandlingar få klarhet i hur förfarandet kommer att bedömas i beskattningshänseende (jfr prop. 1951:64 s. 42 f. och 111, prop. 1997/98:65 s. 24, SOU 2014:62 s. 31, 33 och 59 och HFD 2014 ref. 74).

Av bolagets ansökan om förhandsbesked framgår att rivningsarbetet inleddes under 2012 och slutfördes under första halvåret 2013. Ansökan gjordes i juni 2014. De åtgärder som beskrivs i ansökan och som bolaget vill ha bedömda hade således vid tiden för ansökan redan slutförts och några handlingsalternativ beträffande det sätt på vilket de aktuella byggnadsprojekten skulle genomföras fanns alltså inte längre. Detta bekräftar av bolagets egna uppgifter i ansökan om att bolaget, om det innan det påbörjade projekten känt till risken för att utrangeringsavdrag skulle komma att nekas, sannolikt skulle ha valt ett annat alternativ än det nu aktuella.

Som skäl för att förhandsbesked bör lämnas – trots att de för frågeställningen avgörande åtgärderna redan hade slutförts och det inte längre fanns några handlingsalternativ – har bolaget i huvudsak uppgett att ett utrangeringsavdrag påverkar avskrivningarnas storlek samt att en osäkerhet beträffande det skattemässiga värdet kan föranleda problem vid en framtida avyttring. Bolaget har emellertid inte påstått att det i händelse av ett negativt besked i frågan om utrangeringsavdrag överväger att vidta andra åtgärder eller dispositioner som skulle kunna motivera ett snabbt avgörande i den frågan genom att förhandsbesked lämnas.

Högsta förvaltningsdomstolen finner med hänsyn till det sagda att det inte kan anses ha varit av vikt för bolaget att förhandsbesked lämnades.

Möjligheten att på ansökan av en enskild lämna förhandsbesked om det är av vikt för en enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning infördes 1960. I förarbetena konstaterades att den snabbare proceduren i mål om förhandsbesked gjort det möjligt att tidigare få fram vägledande avgöranden och att förhandsbeskeden fått stor betydelse som prejudikat. Det framstod då som en brist att förhandsbesked inte kunde lämnas när en begäran om förhandsbesked kunde motiveras uteslutande av intresset att erhålla ett vägledande prejudikat (prop. 1960:79 s. 37).

Av motiven till den lagändring som möjliggjorde för det allmänna genom dåvarande Riksskatteverket att ansöka om förhandsbesked framgår bl.a. följande (prop. 1997:98/65 s. 37 f.). Syftet med reformen är att skapa förutsättningar för snabbare besked i skattefrågor av allmänt prejudikatintresse. Förhandsbesked på ansökan av Riksskatteverket ska lämnas endast i sådana fall där det finns ett behov av att snabbt få aktuella prejudikatfrågor klarlagda. Det ställs inte upp något högre krav på det allmännas ansökan i detta hänseende jämfört med vad som gäller för ansökan av enskilda rörande denna prövningsgrund.

En förutsättning för att förhandsbesked ska lämnas i en fråga av prejudikatvärde bör således vara att det finns ett allmänt intresse av ett snabbt avgörande. Den frågeställning som prövats av Skatterättsnämnden är enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening inte av det slaget. Det kan därför inte anses vara av vikt för en enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning att förhandsbesked lämnas.

Med hänsyn till det sagda borde ansökningen ha avvisats av Skatterättsnämnden.

Högsta förvaltningsdomstolens avgörande

Högsta förvaltningsdomstolen undanröjer förhandsbeskedet och avvisar ansökningen.

Mål nr 2757-15, föredragande Stina Pettersson